

Brev till huvudman och samordnare för nyanländas lärande

– ett viktigt uppdrag som syftar till att bidra till högre måluppfyllelse!

Skolverket vill så här i början av året passa på att tacka alla huvudmän och samordnare som samarbetar med oss kring nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska.

Vi vill också påminna de huvudmän som i dagsläget inte har någon utsedd samordnare för nyanländas lärande att det fortfarande går att anmäla intresse för att delta.

Det finns i dagsläget runt om i Sverige ca 200 huvudmän som har utsett samordnare kring utbildning för nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska. Samordnaruppdraget är tänkt att vara ett långsiktigt stöd för huvudmän att utifrån systematiskt kvalitetsarbete skapa förutsättningar för en utbildning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet som bidrar till högre måluppfyllelse för nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska. Det finns inte några enkla generella svar på vad som behöver göras, utan varje huvudman behöver se till vilka lokala förutsättningar som finns att stödja eleverna från utgångsläge mot utbildningsmål. Samordnarens roll är att stödja och representera sin huvudman i det lokala arbetet.

I korta ordalag innebär uppdraget att:

- tillsammans med huvudman, eller person som huvudmannen delegerar till, ta fram en utvecklingsplan som bygger på nulägesbeskrivning samt nulägesbedömning och analys,
- vara stöd för huvudman och rektorer i val, organisering, genomförande och uppföljning av prioriterade insatser i utvecklingsplanen för nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska.

Till stöd för samordnaren finns regionala utvecklingscentrum, RUC, som håller i nätverk för alla samordnare i regionen 4 - 6 ggr per år. På dessa nätverksträffar får samordnare träffa andra samordnare och arbeta med frågor som rör detta uppdrag. I dagsläget finns det 14 nätverk runt om i landet. Kanske är ni en huvudman som har tagit del av Skolverkets riktade insatser för nyanländas lärande? Då kan detta nätverksstöd vara en långsiktig fortsättning på ert arbete.

På www.skolverket.se, [Samordnare för nyanlända elevers lärande](#), finns mer information. Här finns bland annat analysredskap att använda i det systematiska kvalitetsarbetet och som ligger till grund för arbetet. Analysredskapen bygger på framgångsfaktorer för nyanlända och flerspråkiga elever samt bestämmelser kring utbildning för nyanlända elever. På webbplatsen hittar du också [Insatslistan](#) där Skolverket samlat sina insatser som rör nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska.

Huvudmännen/samordnarna lämnar varje år in en redovisning av insatser samt förväntade och faktiska effekter av insatserna. Genom dessa redovisningar får Skolverket en nationell bild av nuläge och behov (några effekter redovisas på nästa sida).

I redovisningarna ser vi att samordnarnas arbete tillsammans med Skolverket och RUC får positiva effekter. Från redovisningarna december 2020:

De nyanlända eleverna synliggörs i det systematiska kvalitetsarbetet.

Ökad medvetenhet om traumamedveten omsorg (TMO) stöttar lärare i att bemöta elever med trauma.

Större medvetenhet om att alla lärare behöver stötta eleverna i språket i alla ämnen.

Ökad behörighet till gymnasieprogram och fortsatta studier.

Samarbete mellan studiehandledare och ämneslärare har förbättrats och därigenom har fler elever nått godkänt i ämnen.

Ökat deltagande, bättre kvalitet och ökad variation i modersmålsundervisningen.

Lärarnas arbete med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt har ökat.

Kollegialt lärande och fokus på de flerspråkiga elevernas kunskapsresultat.

Ökad kunskap om svenska som andraspråks elever har gett rektorer större insyn, bättre beslutsunderlag och ökad delaktighet.

Gemensamma dokument och rutiner ger en mer likvärdig skola.

Gemensamma riktlinjer för svenska som andraspråk leder till en likvärdig utbildning för nyanlända och flerspråkiga elever.

Frågan om nyanlända elevers lärande är aktualiserad på flera nivåer.

Flera nivåer är involverade i arbetet samt diskussioner kring svenska som andraspråk, mottagande, studiehandledning och individuella studieplaner.

Sedan årsskiftet har de Allmänna råden för utbildning för nyanlända elever upphävts. Detta för att bestämmelserna i lagar och förordningar kring nyanlända elevers utbildning har stärkts och förtydligats. Under rubriken [Bestämmelser, åtgärder, styrning och ledning](#) på skolverket.se hittar du bestämmelser och åtgärder samt stöd för styrning och ledning av er verksamhet. Här finns till exempel en [presentation: Introduktion till skolans arbete med nyanlända elever](#) (powerpoint, 2 MB) som ni kan använda för att öka kunskapen om styrning och ledning kring nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska.

Skolverket ser fram emot att tillsammans med Sveriges huvudmän och samordnare fortsätta att arbeta för att alla elever, inklusive nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska, ska få en utbildning av hög och likvärdig kvalitet som utgår från elevernas behov och förutsättningar.

Tillsammans gör vi skillnad!

Ulrika Dahl, Lena Nagle och Camilla Holmberg
Undervisningsråd på avdelningen för Skolutveckling

Vid frågor, eller anmälan av samordnare, hör av er till Skolverket via samordnare@skolverket.se